

“Kaynakta ayrı toplama uygulamaları” ülke geneline yaygınlaşıyor

ÇEVKO Vakfı 2008 yılsonu itibarı ile 19 ilde 101 belediye ile “kaynakta ayrı toplama uygulamaları”, bilgilendirme faaliyetleri ve eğitim çalışmaları gerçekleştirdi.

ÇEVKO Vakfı, 2008 yılında 19 ilde 101 belediye ile işbirliği içinde yürüttüğü geri kazanım uygulamalarında 1 milyon 472 bin kona ve yaklaşık 5 milyon nüfusa ulaştı.

“Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği”ne göre yetkilendirilmiş kuruluş ÇEVKO Vakfı, Çevre ve Orman Bakanlığı’ndan li-

sans veya geçici çalışma izni almış firmalar ile çalışabilmektedir. 2008 yılında, 57 adet lisans veya geçici çalışma izni bulunan firma ile işbirliği yapılmıştır. Lisanslı firmalarla yapılan işbirliği kapsamında kaynakta ayrı toplama uygulamaları başarıyla devam etmektedir. Lisanslı firmaların sayısı arttıkça,

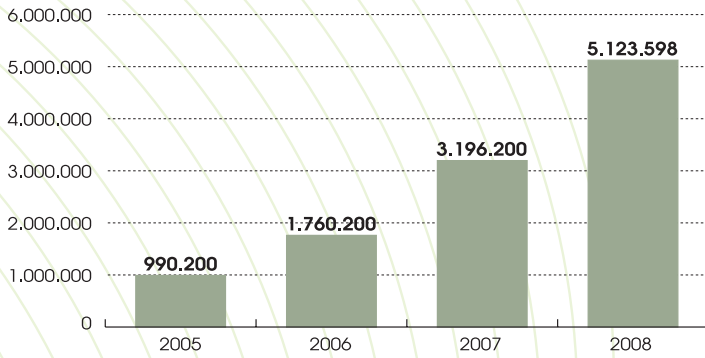
uygulama yapılan belediyelerin sayısında da artış olacaktır.

Geçtiğimiz yıl kaynağında ayrı toplama uygulaması yürütülen mevcut belediyelere; Adana/Seyhan, Adapazarı/Akyazı, Ankara/Akyurt, Ankara/Kalecik, Ankara/Kazan, Ankara/Pursaklar, Antalya/Kaş, Antalya/Serik, Aydın/Merkez, Aydın/Didim, Bolu, Gaziantep/Oğuzeli, Eskişehir/Tepebaşı, İstanbul/Avcılar, İzmir/Çeşme, Kocaeli/Bekirpa-

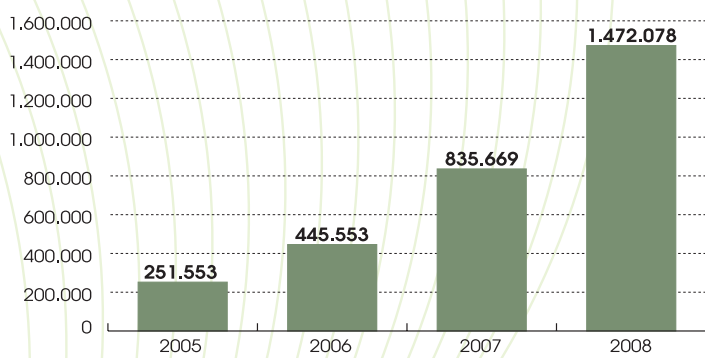
şa, Kocaeli/Uzuntarla, Konya/Seydişehir ve Uşak Belediyeleri katıldı. Kaynakta ayrı toplama uygulamaları devam eden belediyelerde, hazırlanan ambalaj atıkları yönetim planları doğrultusunda önümüzdeki yıllarda da yaygınlaşmalar gerçekleşecektir. Yeni katılan belediyeler ve mevcut belediyelerdeki bilgilendirme faaliyetleri sonucunda, yaygınlaşan nüfus ve konut sayıları artarak, uygulamaların kapsamı genişleyecektir.

2005-2008 Yılları Arasında Nüfus ve Konut Sayısındaki Gelişim

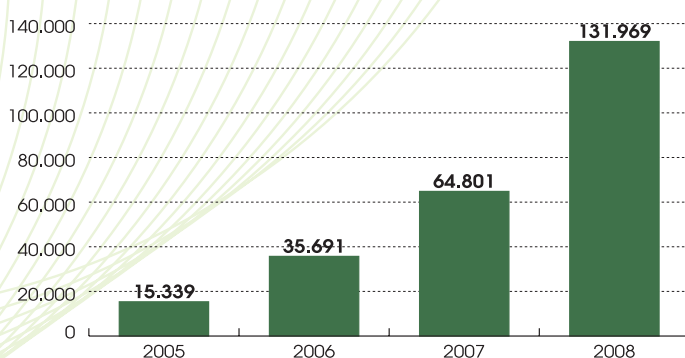
Yıllara göre nüfus gelişimi (kişi)

Yıllara göre konut sayısı gelişimi (adet)

Yıllara göre konut ve okullardan toplanan ambalaj atığı miktarı (ton)

2005 yılına kadar geri kazanım uygulamaları gönüllülük esasına göre yürütülmekteydi. 2005 yılında "Ambalaj ve Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği"nin yürürlüğe girmesiyle birlikte, belediyeler için geri kazanım uygulamalarının yapılması yasal bir zorunluluk haline gelmiştir. Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden sonra ilk olarak 3 ilde belediyeler ile işbirliği içinde kaynağında ayrı toplama uygulamalarına başlanmıştır. 2008 yılına gelindiğinde ise kaynağında ayrı toplama uygulaması yapılan illerin sayısı 19'a yükselmiştir. 2005 yılında yaklaşık 990 bin kişi uygulamalara katılırken, 2008 yılında yeni belediyelerin sisteme katılmasıyla yaklaşık 5 milyon kişiye ulaşılmıştır.

Yönetmeliğin yayınlanması ile birlikte hız kazanan kaynakta ayrı toplama uygulamalarında, 2005 yılı sonunda 251 bin 500 konutta kapı kapı dolaşarak bilgilendirme yapılmıştır. Bilgilendirme faaliyetleri devam ettikçe halkın bilinci artmış ve uygulama yürütülen konut sayısında artış gözlenmiştir. Geçtiğimiz yıl yapılan etkin bilgilendirme faaliyetlerinin sonucunda, kaynakta ayrı toplama uygulamalarında yaklaşık 1 milyon 472 bin konuttan ambalaj atıklarının düzenli olarak toplanması sağlanmaktadır.

Kaynakta ayrı toplama uygulamaları kapsamında, 2005 yılında İzmir, Bursa ve Marmaris'te sadece konut ve okullardan toplanan ambalaj atığı miktarı 15 bin ton seviyelerindeydi. 2008 yılında ise 19 ilde yaklaşık 132 bin ton ambalaj atığı toplanmış ve geri dönüşüm sanayine sevk edilmiştir.

2008 yılında 1,9 milyon kişi bilgilendirildi

2008 yılında bilgilendirme ekipleri tarafından kapı kapı dolaşarak, tüketicilere kaynakta ayrı toplama uygulamaları ile ilgili tanıtım ve bilgilendirme yapılmaya devam edilmiştir. Her yıl mevcut ve yeni belediyelerde yaygınlaşmaya devam edildiği için bilgilendirme yapılacak nüfus artmaktadır. Bu nedenle geçtiğimiz yıl bilgilendirme faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için profesyonel bir firmadan destek alınmıştır. Böylece bilgilendirme faaliyetlerinin daha etkin ve verimli olması sağlanmıştır. Bu yıl yapılan bilgilendirme faaliyetlerinde 636 bin 807 konutun kapısı çalınarak, 1 milyon 927 bin 398 nüfusa bilgilendirme yapılmıştır.

Bilgilendirme faaliyetlerinde kullanılan afiş ve broşürlerle tüketicinin uygulamaya daha etkin şekilde katılımı hedeflenmektedir. Bu nedenle kullanılan malzemeler tasarlanırken, ilgi çekici ve bilgilendirici olmasına dikkat edilmiştir. Geçtiğimiz yıl bilgilendirme faaliyetleri esnasında 852 bin 500 adet broşür dağıtılmıştır. Ayrıca apartman girişlerine toplama günü ve saatini gösteren 56 bin adet afiş yapıştırılmıştır. Okullar, muhtarlıklar, kamu kurumları gibi alanlara 36 bin 50 adet afiş asılarak, ambalaj atıklarının ayrı biriktirilmesi konusunda bilincin artırılmasına çalışılmıştır.

2008 yılında toplama operasyonları desteklendi...

ÇEVKO Vakfı, kaynakta ayrı toplama uygulamalarına verdiği ekipman desteğini 2008 yılında da arttırarak devam ettirmiştir. 2007 yılında yürütülen kaynakta ayrı toplama uygulamalarında geri kazanım kumbaralarının kullanımının, poşetli toplamaya göre daha verimli olduğu görülmüştür. Bu nedenle 2008 yılında kaynağında ayrı toplama uygulamalarında ağırlıklı olarak geri kazanım kumbaraları tercih edilmiştir.

Kaynakta ayrı toplama uygulamaların-

da özel olarak tasarlanmış iki tip dış mekan kumbarası, iç mekan kutuları ve geri kazanım poşetleri kullanılmaktadır. Bu ekipmanlar uygulama yapılan belediyelere, ambalaj atıkları yönetim planlarında belirlenen miktarlara göre temin edilmektedir. Belediyeler ile işbirliği içinde bu ekipmanların uygun noktalara yerleştirilerek verimli şekilde kullanılması sağlanmaktadır.

Geri Kazanım Kumbaraları

Bu kumbaralar okullara ve özellikle halkın yoğun olarak bulunduğu noktalara yerleştirilmektedir. Cam, metal, plastik ve kağıt gibi 4 malzeme grubunun atıla-

bileceği, 4 adet atma ağızı bulunmaktadır. 3 metreküplük hacme sahip geri kazanım kumbaralarında bulunan bölmeler, malzemelerin birbirine karışmadan biriktirilebilmesini sağlar. Sahip olduğu kilit sistemi nedeniyle kullanım alanları oldukça geniştir. Geçtiğimiz yıl ayrı toplama uygulamalarında kullanılmak üzere 357 adet geri kazanım kumbarası desteği verilmiştir.

1 metreküplük hacme sahip geri kazanım kumbaralarının kilitli sistemi bulun-

madığından özellikle güvenli sitelerde kullanılmak üzere tasarlanmıştır. Bu kumbaralarda büyük hacimli ambalaj atıklarının da biriktirilmesine uygun olarak üstten açılabilen kapak bulunmaktadır. Hidrolik sıkıştırılmalı toplama araçlarının boşaltma ekipmanına uygun olan kolları nedeniyle, toplama uygulamasında kolaylık sağlamaktadır. 2008 yılında 1 metreküplük geri kazanım kumbaralarından uygun noktalara 1.770 adet yerleştirilmiştir.

İç Mekan Kutusu

İç mekan kutuları özellikle kamu kurumları, okullar ve müstakil konutlarda kullanılmaktadır. İç mekan kutuları, ambalaj atıklarının temiz ve verimli olarak toplanmasına katkıda bulunmaktadır. Belediyelere uygulama bölgelerinde kullanılmak üzere geçtiğimiz yıl toplam 34 bin 500 adet iç mekan kutusu verilmiştir.

Geri Kazanım Poşetleri

Önümüzdeki yıllarda yaygınlaşma ile birlikte katılımcı sayısı arttıkça, çok yüksek miktarlarda poşet ihtiyacı ortaya çıkacaktır. Yüksek miktarlardaki poşet maliyeti projenin sürdürülebilirliğini olumsuz etkilemektedir. Dolayısıyla konut sakinlerinin, biriktirme için kendi imkanlarıyla poşet temin etmelerinin teşvik edilmesi gerekmektedir.

Geri kazanım poşetleri, ambalaj atıklarının içinde biriktirilmesine uygun olarak, mavi renkli ve içi görünecek kalınlıkta tasarlanmıştır. İçi görünecek şekilde tasarlanmasının sebebi ise; ambalaj atıkları ile birlikte ıslak çöplerin de bu poşetlerde biriktirilmesinin önüne geçilmesidir. Bu poşetler 55x60 cm ve 70x100 cm olmak üzere iki farklı ebatla üretilmektedir. Küçük boyutta olan poşetler özellikle müstakil konutlarda ambalaj atıklarının biriktirilmesine uygundur. Büyük boy geri kazanım poşetleri ise, iç mekan kutularının içinde yerleştirilebildiği gibi, apartmanlarda ambalaj atıklarının biriktirilmesinde de kullanılabilir. 🌱

YEREL YÖNETİMLER VE LİSANSLI İŞLETMELER İLE İŞBİRLİĞİ

2008 yılsonu itibarı ile ÇEVKO - Yerel Yönetimler işbirliği ile kaynakta ayrı toplama uygulamaları

Bölge	Yüklenici firma	Toplama yapılan yerler	Ulaşılan nüfus (kişi)
Adana - Seyhan	Yılmaz Ltd. Şti.	34.000 konut	135.000
Adapazarı - Merkez	Tanrıkulu Ltd. Şti.	14.952 konut ve işyeri	58.000
Ankara - Çankaya	Simat Ltd. Şti.	80.000 konut ve kamu kurumları	250.000
Ankara - Yenimahalle	ITC ve Serdar Müh.	90.000 konut	280.000
Ankara - Mamak	ITC	16.000 konut	60.000
Antalya - Muratpaşa	Ankon Ltd. Şti.	70.000 konut ve oteller	250.000
Antalya - Konyaaltı	Ak-sa Kağıt Ltd. Şti.	28.000 konut ve oteller	110.000
Aydın - Didim	Özmüşler Ltd. Şti.	25.158 konut, 352 işyeri	101.480
Balıkesir	Örkasan Ltd.Şti.	50.905 konut	196.000
Bolu	Ankara Atık Makina	20.000 konut	60.000
Bursa - Osmangazi, Mudanya, Güzelyalı	Erkağıt Ltd. Şti. Ş.Çekmişoğlu Ltd. Şti. Emniyetli Hurda Ltd. Şti.	220.540 konut, 2 alışveriş merkezi, çok sayıda kamu kurumu ve işyerleri	910.000
Bursa - Kestel, Yıldırım, Gürsu	Burkasan Ltd. Şti	141.591 konut, çok sayıda fabrika ve işyeri	425.000
Eskişehir - Odunpazarı	Benli Geri Dönüşüm Özçetin Kağıtçılık	63.500 konut ve çok sayıda işyeri	250.000
Eskişehir - Tepebaşı	Ak Geri Dönüşüm	24.795 konut	80.000
Gaziantep - Oğuzeli	Kızılırmak Ltd. Şti.	2.500 konut	7.500
İstanbul - Kadıköy	Altaş Ltd. Şti.	26.700 konut ve işyeri	86.500
İstanbul - Pendik	Şallılar Ltd.Şti.	54.270 konut ve işyeri	130.460
İstanbul - Beşiktaş	Astem Ltd. Şti.	28.000 konut	130.000
İstanbul - Kiraç	Dönkasan A.Ş.	3.000 konut ve işyeri	10.000
İstanbul - Gürpınar	Dönkasan A.Ş.- GHS	12.000 konut ve işyeri	40.000
İstanbul - Zeytinburnu	Hursan A.Ş.	5.000 konut ve işyeri	20.000
İstanbul - Bakırköy	Altaş Ltd. Şti.	20.357 konut ve işyeri	43.274
İzmir - Konak, Karşıyaka, Bornova, Narlıdere, Balçova, Gaziemir, Çiğli, Buca, Aliağa, Özdere, Eski Foça, Ürkmez, Gümüldür, Seferihisar, Urla	İZGEP A.Ş.	162.897 konut, 42 işyeri, 45 okul, 45 sağlık kuruluşu, 44 otel	651.588
İzmir - Yeni Foça, Seyrek	Burcu Ltd. Şti.	3.000 konut	8.000
Kocaeli - Bekirpaşa	Hursan A.Ş.	19.634 konut	50.000
Konya - Selçuklu	Can Akbaş Ltd. Şti.	70.000 konut ve işyeri	245.000
Manisa	Atkasan	36.000 konut	150.000
Mariç Belbir - Armutalan, Beldibi, Marmaris, İçmeler	Ortem Ltd. Şti.	17.700 konut, 186 otel, 29 lokanta, 3 alışveriş merkezi, 2 marina	55.200
Muğla	Ortem Ltd. Şti.	14.000 konut	40.000
Tekirdağ - Çorlu	Kahraman Hurdacılık Uğur Geri Dönüşüm Yeniyurt Ltd. Şti. Özköse Ltd. Şti.	79.430 konut ve işyeri	180.000
Uşak	Usaş - Fiber A.Ş.	15.149 konut	60.596
Yalova	Çevtem Ltd. Şti.	23.000 konut	50.000
Toplam		1.472.078 konut ve işyeri	5.123.598